ROCZNIKI POLSKIEGO TOWARZYSTWA MATEMATYCZNEGO
Seria V: DYDAKTYKA MATEMATYKI 3 (1984)

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Przedmowa

Trzeci tom Rocznika PTM Dydaktyka Matematyki 1982 zawiera cztery artykuły związane z badaniami prowadzonymi przez ich autorów oraz informacje na temat działalności Międzynarodowej Komisji do Studiowania i Ulepszania Nauczania Matematyki.

Dwa z tych artykułów poświęcono opisowi zaobserwowanych w pewnych sytuacjach szkolnych postaw i zachowań uczniów w stosunku do matematycznych problemów oraz analizie tych postaw i zachowań.

M.Ciosek przedstawia przebieg dwóch ciągów lekcji, w toku których dzieci czwartej i piątej klasy szkoły podstawowej odkrywają nowe dla nich twierdzenie arytmetyczne i formułują definicje nowego dla nich geometrycznego pojęcia. Analiza aktywności uczniów sugeruje autorce pewne problemy, wymagające - jej zdaniem - szczegółowych i metodologicznie poprawnie zorganizowanych badań.

M.Ćwik ujawnia, w toku bezpośrednich rozmów ze słabymi uczniami drugiej klasy liceum, zjawisko "zdegenerowanego formalizmu" w operowaniu symboliką i rachunkiem algebraicznym. Ta degeneracja matematycznej myśli ucznia przejawia się w uporczy-

wości popełnianych przez niego błędów, na poziomie szkoły średniej trudnych już do wyeliminowania. Autorka wskazuje na pewne ich źródła w niedostatkach procesu nauczania.

Pozostałe dwa artykuły mają inny charakter. Jakkolwiek oba są oparte na eksperymentach szkolnych, autorzy przedstawiają w nich tylko ostatecznie wypracowane propozycje dydaktyczne, dotyczące nauczania początków rachunku prawdopodobieństwa. A.Olecka pokazuje, jak w nauczaniu tego przedmiotu można realizować koncepcję Z.Dienesa sześciu etapów matematyzacji doświadczeń uczącego się. Autorka konsekwentnie stosuje tę zasadę strukturalizacji materiału nauczania do kolejnych problemów rachunku prawdopodobieństwa. A.Płocki zajmuje się propedeutyką tego przedmiotu, jeszcze w dużej mierze traktowanego jakościowo, ze szczególnym uwzględnieniem konkretnie wykonywanych przez dziecko doświadczeń losowych.

W dziale "Informacje różne" artykuł E.Castelnuovo (w tłumaczeniu W.Nowak) zaznajamia czytelnika z działalnością Międzynarodowej Komisji do Studiowania i Ulepszania Nauczania Matematyki, przedstawiając w zarysie historię tej działalności do roku 1980. Uzupełnieniem tej informacji jest sprawozdanie XXXIII konferencji zorganizowanej przez tę komisję w Pallanza (Włochy) w roku 1981, opracowane przez Z.Krygowska.

REDAKCJA